

Αθήνα, 26/10/2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΘΕΜΑ: «Η μερική απασχόληση και οι μισθοί κάτω των 400 ευρώ η νέα πραγματικότητα στην αγορά εργασίας».

Σε πρόσφατη ερώτησή μας, για την οποία έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα που ορίζει ο Κανονισμός της Βουλής χωρίς να λάβουμε απάντηση από την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, είχε επισημανθεί η ανατροπή στις εργασιακές σχέσεις με τις ελαστικές μορφές εργασίας να επικρατούν έναντι των θέσεων πλήρους απασχόλησης.

Με βάση το πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ το 2009 στο σύνολο των νέων προσλήψεων η αναλογία πλήρους/μερικής απασχόλησης ήταν 5:1, ενώ το 2016 είχε φτάσει περίπου στο 1:1. Παράλληλα έχουν σχεδόν τριπλασιαστεί οι μετατροπές συμβάσεων πλήρους απασχόλησης σε συμβάσεις μερικής απασχόλησης (από περίπου 12.000 το 2009 έφτασαν τις 32.600 το 2016). Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι το άθροισμα της μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης σύμφωνα με τα στοιχεία των εκθέσεων ΕΡΓΑΝΗ να κινείται σταθερά άνω του 50% επί του συνόλου των θέσεων απασχόλησης. Η δυσάρεστη αυτή διαπίστωση επιβεβαιώθηκε πλέον και με τα Μηνιαία Στοιχεία Απασχόλησης που δόθηκαν στη δημοσιότητα από τον ΕΦΚΑ και αφορούν τον Ιανουάριο του 2017. Συγκεκριμένα και σύμφωνα με τα στοιχεία:

α) Για κοινές επιχειρήσεις με άνω των 10 μισθωτών το σύνολο απασχολούμενων πλήρους απασχόλησης ανέρχεται στους 991.577, με το μέσο μισθό να διαμορφώνεται στα 1.314,67 ευρώ. Το σύνολο των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης είναι 327.544 με τον μέσο μισθό να είναι 437,42 ευρώ.

β) Για κοινές επιχειρήσεις με λιγότερους από 10 μισθωτούς, σε σύνολο 488.547 εργαζομένων, 261.844 (ποσοστό 53,6%) εξ' αυτών είναι πλήρους απασχόλησης, με τις μέσες μηνιαίες τακτικές αποδοχές να ανέρχονται στα 784,78 ευρώ. Ο αριθμός ασφαλισμένων μερικής απασχόλησης είναι 227.135 (ποσοστό 46,4%) και οι μέσες μηνιαίες τακτικές αποδοχές του ανέρχονται μόλις στα 331,71 ευρώ.

Όπως διαπιστώνεται, η κατάσταση είναι σημαντικά δυσμενέστερη για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, ενώ ταυτόχρονα παγιώνεται μια κατάσταση όπου οι μέσες μηνιαίες αποδοχές των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης διαμορφώνονται σταθερά κάτω των 350 ευρώ.

Όλα τα παραπάνω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπάρχει σοβαρό διαρθρωτικό πρόβλημα στην αγορά εργασίας, αφού είναι προφανής η αδυναμία της οικονομίας να δημιουργήσει σταθερές και ποιοτικές θέσεις εργασίας, γεγονός στο οποίο η κύρια ευθύνη βαρβαίνει τόσο την κυβέρνηση, λόγω της πολιτικής αστοχίας και της ανικανότητας λήψης κατάλληλων μέτρων,

όσο και τους εργοδότες λόγω δημιουργίας συνθηκών εργασιακού μεσαίωνα με στόχο την ελαχιστοποίηση του εργασιακού κόστους. Τα στοιχεία της EUROSTAT επιβεβαιώνουν το παραπάνω συμπέρασμα, αφού μέχρι το 2009 οι εργαζόμενοι που απασχολούνταν με μερική απασχόληση, καθώς ήταν αδύνατο να βρουν εργασία με πλήρη, ήταν 49%, ενώ το 2016 το ποσοστό αυτό έχει εκτοξευτεί στο 72%.

Η τεράστια αύξηση της μερικής απασχόλησης σε βάρος της πλήρους απασχόλησης, εκτός των όσων προαναφέρθηκαν, οδηγεί σε αποθαρρυντικά συμπεράσματα για το μέλλον της κοινωνικής ασφάλισης και της κοινωνικής συνοχής. Είναι χαρακτηριστικό ότι, ενώ προηγουμένως για την πληρωμή μιας σύνταξης απαιτούνταν οι εισφορές από 4 εργαζόμενους, τώρα απαιτούνται οι εισφορές 10 εργαζομένων. Οι ειδικοί μάλιστα εκτιμούν ότι, λόγω επικράτησης των ευέλικτων μορφών απασχόλησης, οι μελλοντικές απώλειες εσόδων του ΕΦΚΑ μέχρι το 2055 θα φτάσουν στα 65,6 δις.

Σύμφωνα με τα παραπάνω ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Ποιες δράσεις προτίθεται να αναλάβει το Υπουργείο για την αντιστάθμιση των αρνητικών συνεπειών της μερικής απασχόλησης τόσο στην οικονομία (μειωμένα εισοδήματα, αδυναμία καταβολής φόρων), όσο και στην κοινωνική συνοχή (εισοδηματικές ανισότητες, στρέβλωση των κινήτρων για εργασία);
2. Ποιο μίγμα πολιτικής στοχευμένων ενεργειών και κινήτρων έχετε σχεδιάσει προκειμένου να ενισχυθεί η πλήρης απασχόληση; Βάσει ποιου χρονοδιαγράμματος θα υλοποιηθούν οι εν λόγω πρωτοβουλίες και ποια τα εκτιμώμενα αποτελέσματά τους ως προς τον αριθμό των επωφελοούμενων;
3. Πώς σχεδιάζει η κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο να καλύψει τις σημερινές και κυρίως μελλοντικές απώλειες στα έσοδα του ΕΦΚΑ από την επικράτηση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Γιώργος Μαυρωτάς – Αττικής

Γρηγόρης Ψαριανός – Β' Αθηνών